

stændig Institution. Det er det, jeg beklager. Vi have seet Tanker og Forslag fremkomme, der ere gaaede ud paa, at de, der drage Nyttens af Skolerne, skulde væsentlig betale den; saadanne Forslag vilde gaae ud paa at bebyrde den fattige Deel af Befolkningen mere, for at faae deres Børn underviste, end det hidtil har været Tilfældet, og saadanne Forslag kunne langt lettere forhindre, naar det bliver ved de gamle Bestemmelser — thi der er ikke Tale om at føre noget Nyt ind — end hvis det skal gennemføres, som nu er vedtaget. Det er altsaa i den almindelige Befolknings Interesse paa Landet og i Almuefolevesenets Interesse, at jeg taler for det stillede Forslag, og skulde jeg tænke paa at tale i Lærernes Interesse, da vilde jeg være enig med det ærebe Medlem, som sidst talte, og dersom han altsaa pønser ved sin Stemmegivning at genere nogen af Lærerne, som han troer trænger til mere Baand paa sig — thi „Baand“ troer han, at der hører til for at undervise, hvilket er meget forkeert — saa har han taget en aldeles feil Vej, saa skulde han gaae en ganske modsat Vej og stemme lige modsat, hvad han agter at stemme.

Sylv. Jørgensen: Det ærebe Medlem mener, at jeg skulde stemme lige modsat; det kan jeg dog ikke være fuldstændig enig med ham i. Jeg har ikke stor Erfaring, i alt Fald ikke saa stor Erfaring, som det ærebe Medlem, i denne Retning, men nogen Erfaring har jeg dog, og den Erfaring, jeg har om Forholdet, saaledes som det nu er, er den, at ibet Tilfynnet med Skolevesenet er overladt til Sogneforstanderskabet i dets Heelhed, er Tilstanden omtrent den, at Skolevesenet, hvad Underviisningen angaaer, passer sig selv. Det er den egentlige Tilstand, og det kunde maastee dog forandres en lille Smule ved de Bestemmelser, som her komme ind. Hvad det ærebe Medlem omtalte om Principerne i Valgbestemmelserne, saa vil han dog være vidende om, at for at de Bestemmelser, som her foresloges indsatte ved 2den Behandling af det ærebe Medlem med Flere, skulde blive vedtagne, maatte baade Regjeringen og Landstinget tiltræde dem, og der har ikke været det mindste Spor af, at

noget Saadant skulde blive Tilfældet. Hvad det ærebe Medlem udtalte om, at disse to Medlemmer vilde blive indsatte af Fleertallet, saa vil jeg tilføie, at jeg aldrig har havt nogen Mistillid til de nuværende Sogneforstanderskabers Forretningsførelse, hvad hver særlig Commune for sig angaaer; det er ikke der, Hovedbetydningen efter min Betragtning ligger. Jeg troer, at Forholdet der vil blive omtrent det samme; hvad enten man har den ene Valgbestemmelse eller den anden; Betydningen ligger i, at der ligger et politisk Princip til Grundlag for de omtvistede Valgmaader, men dette politiske Princip har ikke det Alleringeste med Communens Anliggender at gjøre enkeltviis. Jeg mener altsaa, at de to Mænd, der ville blive udnævnte, ville blive accurat de samme, hvad enten Valgbestemmelserne ere paa den ene eller paa den anden Maade. Hvad det forøvrigt angaaer, at løse Baandet med Hensyn til Skolevesenet, da er jeg ingenlunde blandt dem, som troe, at det Nuværende, saaledes som det bestaaer, er i alle Henseender fuldkommen godt og rigtigt. Det troer jeg ikke, men det, jeg paastaar, er kun, at den Bestemmelse, som man her lægger saa stor Vægt paa at faae bort, ikke fortjener den Dadel, man tillægger den.

Ordføreren: Dette Spørgsmaal om § 16 er voxet op i den Grad, at jeg ikke har kunnet Andet end forundre mig derover. Der er virkelig ikke Grund til af Hensyn til denne Bestemmelse at reise hele dette Skolespørgsmaal i og for sig, og at gennemgaae det Punkt for Punkt, naar det ærebe Mindretal ikke har foreslaaet flere og større Afvigelser fra det nu Bestaaende end dette. Jeg vil ikke komme ind paa disse store Spørgsmaal om Skoleunderviisningen, thi jeg troer, at det store Fleertal i denne Sal er enigt om, at Skoleloven trænger til en Revision, og at vi meget let ville blive et stort Fleertal i Nøgtsdagen, som vil arbejde hen til at faae en saadan — selv om Forslag derom ikke kommer fra Ministeriet, kan det jo fremkomme gennem den private Forslagsret —, men Spørgsmaalet her er kun, om vi skulle beholde Sognepræsten som Tilfynshavende med Underviisningen, enten i For-